

El Lluitador

Portantveu de la Federació A. S. O. de Banyoles

De tots els articles en son
responsables llurs autors

|| Preu: 15 cts.

| No es tornen els originals
Redacció: D. Pastora, 19

Les manifestacions de Barcelona i Madrid

I ara, qué hem de fer?

La campanya inícuca de la crosta lligaire i carlina fins ara basava la seva argumentació en la pretesa assistència de la major part dels ciutadans de Catalunya i de la República, la qual cosa segons no es cansen de dir «La Veu» i «El Debate», quedà plenament demostrat el 19 de Novembre en les eleccions en la propaganda i coronament de les quals no es van estalviar pressions i suborns de cap mena. A partir del 20 de Novembre a capellans, a terratinents i militars els pujaren els fums al cap de tal manera, que amb la col·laboració del «panxovillisme» lerrouxista s'han comés les barbaritats jurídiques més escandaloses i cíniques que registra la història de cap país civilitzat.

L'amnistia als sublevats del 10 d'Agost i la gràcia i la gràcia cessió dels setze milions robats a la classe obrera espanyola per tal de donar-los als capellans trabucaires que no perdonen ocasió de disparar contra el règim del 14 d'Abril són actes fills de la seguretat i de l'engrescament prematur d'una gent que viu desorbitada davant l'estat real de la consciència del país.

La gent de la cucurulla a Catalunya i la genteta, gentota i gentussa que en la fontada de l'Escorial somniava instaurar el turment de la Santa Inquisició com a sistema de *dominar* la classe obrera hispànica

caldrà que obrin els ulls davant la significació dels actes de Barcelona i Madrid del passat diumenge abans no els hagin d'obrir a garrotades; perquè, senyors, després de la manifestació antifeixista de Barcelona i de l'acte de reivindicar la memòria de Galan i Garcia Hernández a la capital de la República, a les dretes monàrquiques i covardes que acabdillen Cambó i Gil Robles i els fa de bufó el trinxeraire Lerroux, no s'hi val que hom els doni cap mena de bel·ligerància per mantenir-hi les relacions que comporta el lliure joc de la democràcia.

Són enemics declarats del país i massa coneix la classe obrera el pa que hom dona sota la dictadura feixista arreu d'Europa perquè hagin d'anar amb contemplacions amb els sabotejadors d'un règim que si peca d'alguna falla és perquè va coix de no haver fet la veritable revolució.

Els centenars de milers d'antifeixistes de Barcelona i Madrid són una prova inequívoca que la Revolució espanyola no pot ésser ni deturada ni camuflada sota cap concepte. Els manifestants que desfilaren per Izquierda Republicana a Madrid i les multituds que envaïren les principals vies de la nostra ciutat el crit de «Mori Cambó!» com significant el fàstic enorme que produeix la mes vil i la mes miserable de les polítiques mogudes per una classe que no sap

resignar-se a desaparèixer del mapa amb dignitat, evidencien bé prou com ha d'ésser enfocada la qüestió. No hi valen paliatius, car si no desfermem nosaltres la guerra civil que talli d'un cop l'obra criminal que hom mena des de les sagristies i les redaccions dels diaris de dreta, caurem, a no trigar gaire, en els errors de l'estossinada amb què es refocil·len — només pensant hi — els futurs botxins de la classe obrera hispànica.

Després de la pristina significació dels actes d'ara fa vuit dies, ja que a Catalunya som els amos perquè som mes que ells, — i àdhuc valem mes que ells — i cal dir-ho ben alt i ben fort — a la Lliga no se'ls pot donar explicació de cap acte, acord, intenció, programa, etcètera., que afecti cap corporació pública, perquè estan tothora fora de la Llei escrita i de la més important de totes: del codi moral dels homes. Han estat són i seran sempre traïdors i deslleials i així ho corroboren les fellonies del 1917, 1919, 1921, 1923, 1930, 1931, 193...

Seriem rucs de set soles, no tindríem perdó, que transigíssim amb gent de la mena dels Cambó i els sapastres que li fan joc d'un cap a l'altre de la Península collats a les bandes que capitenejen Lerrouxos i Gils Robles.

No hi fa res que ens diguin que ens han pujat els fums al cap. Tenim tot un poble que ens aguante. Fem, doncs, honor a aquell poble i siguem-ne dignes.

La 1.ra sessió especial de Cinema

Alguns dels nostres llegidors, estaràn ja assabentants dels nostres propòsits — avui ja podem dir realitats — d'organitzar algunes sessions Especials de Cinema. La setmana pasada en varem parlar des de les acullidores planes planes de «RENOVACIO». Avui ens tornem a posar en contacte amb el públic des d'aquestes combatives i simpàtiques planes de «EL LLUITADOR», no solsament per a crear un ambient de propaganda, si no per a fer unes petites consideracions a la nostra primera SESSIO.

Dijous vinent, dia 17 a les 9'30 en punt de la nit i al Saló Modern presentarem

«LINEA GENERAL» un film d'estructura soviètica dirigit per J. M. EISENSTEIN.

D'aquest film (que la verdarera traducció del rus és: «La lluita per la terra») Josep Palau, l'intel·ligent crític de «Mirador», ha dit: «Es un film imponent; En ell s'uneixen el tràgic i el grotesc; La inferioritat obscura de un país on els primers besllums de la civilització hi penetren; la força amb la qual es fa visible la sort d'una simple pagesa representant del poble rural rus; i en un mot: tot el que significa el poble rus».

Aquest film que Palau ha qualificat d'imponent, doncs, és el primer que presentarem en SESSIO ESPECIAL.

Com tots els films soviètics s'hi barreixen dos aspectes essencials: el fet artístic i el fet social.

La majoria dels films que surten de Rússia — els quals són degudament controlats pel govern soviètic — han de respondre, al menys, a una finalitat social; Sembla talment que Rússia vulgui justificar — davant el món — el perquè de la Revolució.

No obstant i això, el cinema soviètic és un dels més reeixits, avui dia almenys és original i purament artístic. En ell hi trobareu a manca la «vedette» passional i el «gentleman» que fa patir cors femenins, però en canvi hi trobareu un sentit de realitat, una tècnica, fotogràfica i de «decoupage» admirable i per sobre de tot podreu observar com el director — heroi suprem de tots els films — pot fer «ço que li dona la gana».

Després d'aquestes manifestacions potser serà sobrerera la nostra confesió, però ho hem de dir: Nosaltres no presentem «LINEA GENERAL» «La lluita per la terra» pel fet social, si no pel seu valor artístic, sabem que és un film altament interessant i amb ell creiem preparar el «nostre públic i fer simpàtiques les nostres SESSIONS.

Junt amb «LINEA GENERAL» presentarem altres films de curt metratge d'un valor documental i instructiu, que creiem agradaràn.

Esperem, doncs, que el públic de Banyoles donarà una bona acollida a la nostra PRIMERA SESSIO ESPECIAL DE CINEMA.

La Penya «els 8 i Pico»

A Banyoles hi ha un estany..

No fa pas molts dies, parlant amb un regidor i bon amic nostre, ens digué que el Consistori comença a interessar-se per tot el que fa referència i afecta particularment a l'Estany. Ens parlà d'un projecte de carretera que donaria al mateix tota la volta i amb el qual es podria remeiar en bona part l'atur forçós dels obrers de nostra ciutat.

Es evident que si aquest projecte del qual ens parlà nostre amic s'arribés a portar a cap, es resol-dria un desig, el desig que senten tots els banyolins amants del benestar i esplendor de Banyoles. Perquè nosaltres afirmem que la nostra ciutat, té dret per la seva situació topogràfica, per la seva activitat comercial i per les seves belleses naturals a figurar en les primeres planes del Catàleg de belles ciutats de la delegació a Catalunya del «Patronat Nacional de Turisme».

Generalment, totes les contrades i terrenys de configuració volcànica amaguen bonics recons i admirables perspectives i Banyoles i els seus voltants no en són pas una excepció. Però, a pesar de tot això, hem de rendir-nos a l'evidència i reconèixer que, fins avui, el poble, els ciutadans, el Municipi de Banyoles, han viscut gairebé sempre d'esquena a l'Estany.

Decididament, hem de concedir que aquest representa per a Banyoles el que un diamant en brut pel joier, un valor extrínsec, relatiu, un valor del qual no es podrà treure profit fins que sigui polit, treballat i tallat. L'estany de Banyoles es una joia d'innegable valor de la qual no se'n treurà cap profit fins que hi hagi un artífex que es decideixi a polir-la i treballar-la. Però... on el trobariem?

Imaginem-nos (ja que l'imaginació no té límits) que ja està acabada la carretera, magnífica autopista que encercla l'estany com un anell, lluint en el centre una maragda de colors canviants. A un costat de la pista, un esplèndid passeig pels peatons. En els solars en què s'han dividit els terrenys llindants amb el llac, la policromia dels xalets reverberant cruament sota els raigs del sol hi dona una nota alegre i les més diverses concepcions arquitectòniques s'hi agermanen, des del neo-futurisme germànic, passant pel racionalisme americà, fins al classicisme més ranci. Les finíssimes proes dels «out-boards» ratllen el cristall de l'aigua i el tableteig del motor, mormola en les nostres oïdes

un càntic al progrés. Llà, enllà, una munió de banyistes taquen amb llur maillots virolats la nitidesa de la platja artificial, i les notes de la música del Casino llisquen suaument per l'aire tebió i es desfan sobre l'aigua... En el pentàgrama que formen els fils elèctrics al eixir de la central del llac, uns ocells hi escriuen les notes d'un himne a la Natura, i el fluïd, al transformar-se amb energia en l'es entranyes dels motors hi canta l'himne dels himnes: l'himne al treball.

Per altra banda, el canal obert i que travessa la comarca, fecunditza i converteix aquesta en un empori de riquesa. Les terres, augmenten llur valor; els productes naturals són millors; el camperol, l'obrer de la terra, veu augmentar llur benefici i benestar. La terra, sap pagar el que per ella es fa.

Però... despertem. Tornem a la realitat. És això quelcom irrealitzable? No. Què s'ha fet, que ha fet Banyoles en el sentit de cercar un millor benestar, un millor floreixement? Res. Repetim ho. Banyoles ha viscut sempre d'esquena a l'Estany. I nosaltres estem plenament convençuts que, en el futur, l'Estany jugarà un paper primordialíssim en el desenrotllament econòmic de la nostra ciutat.

Se'ns dirà que hi ha molts i escabrosos inconvenients d'ordre tècnic i econòmic. Perfectament. Però a aquests inconvenients hi oposem solucions d'una senzillesa i eficiència tals, que no tenen discussió possible. Però la pitjor dificultat ha estat sempre l'indiferència amb que Banyoles s'ho mira. Diu que la fe fa miracles. Tinguem fe, doncs, treiem-nos aquesta apatia del damunt, donem nostre ajut a Consistori i animem-lo, fem, si convé, algún sacrifici. I ja veureu com si ho fem així, anirem poc a poc assolint aquelles millores que tan indispensables són per l'embelliment d'aquesta joia que és l'Estany de Banyoles.

R. E.

Obrers i Camperols:

Colaboreu en vostre periòdic i exposeu-hi tots els vostres anhels, totes les vostres queixes. Adquiriu-lo i propagueu lo entre vostres companys.

JUSTICIA I DRET

Decret

Tenim interès en publicar en aquest nostre quinzenari el decret d'implantació de la nova llei de conreu i ho creiem oportu per orientació dels nostres associats.

Promulgada el dia 11 d'abril prop-passat la llei de contractes de conreu i publicada el dia següent al Butlletí oficial de la Generalitat de Catalunya, tenen força d'obligar els preceptes per haver transcorregut el termini de vint dies que, a comptar de la publicació de les lleis estableix l'article 36 de l'Estatut interior per a la seva vigència.

Una de les més importants disposicions de la Llei és la transitòria primera, que obre un període de revisió general de preu, per totes aquelles demandes que es presentin durant l'any en curs, encarregant a les Juntes Arbitrals que la pròpia llei estableix, la seva tramitació i resolució i regulant els efectes de la interinitat entre el moment de presentars-e la demanda de revisió de preu i aquell altre en que la revisió esdevé ferma.

Per a portar a compliment aquesta disposició transitòria primera, no és indispensable esperar a que funcionin les Juntes Arbitrals, ja que les normes que regulen la interinitat deriven del simple fet de la presentació de les oportunes demandes.

Facilita la tasca que la implantació de la Llei representa, l'existència de les Comissions Arbitrals creades en mèrits de la Llei de conflictes de 26 de juny de 1933, les funcions de les quals acabaran en complir-se els tres mesos de la publicació de la llei de Contractes de conreu, terme més que suficient perquè funcionin les noves Juntes Arbitrals a les quals caldrà lliurar les demandes de revisió per la seva resolució. Per tant, a proposta del Conseller de Justícia i Dret, i d'acord amb el Consell Executiu, DECRETO:

Art. 1.-A partir de la publicació del present decret els conreadors i els propietaris podran deduir davant de les Comissions Arbitrals del Districte, creades en compliment de la llei de 26 de juny del 1933 demanda de revisió de preu de contracte, d'acord amb la llei de 11 d'abril prop-passat.

Les demandes es formularan davant la Comissió Arbitral més pròxima quan no n'hi hagi en la localitat.

Art. 2 - Per a formular demanda caldrà tenir capacitat legal.

Art. 3 - Els interessats podran actuar personalment o per mandatari designat especialment per escriptura pública. En el mandat hi haurà de constar, per la seva vàlidesa, la facultat de transigir.

Art. 4 - En les demandes es farà constar el nom i cognoms del conreador i del propietari. Es

descriurà la terra objecte del contracte s'expressaran les condicions en que es realitzi el cultiu i s'esmentaran els articles de la llei de 11 d'abril en que es fonamenti la revisió.

Les demandes es presentaran en paper judicial de la classe 13^a i es presentaran tantes còpies literals com demandants hi hagi, i deuran esser signades per l'interessat o mandatari.

En l'escrit sollicitant la revisió caldrà fixar-hi, a més del domicili de l'interessat, un segell de la Generalitat de 1'59 ptes. en cada plec.

Art. 5 - Juntament amb la demanda caldrà acompanyar la contracta de conreu.

Art. 6 - Si el demandant no actués en nom seu deurà acompanyar l'escriptura pública o document privat degudament legalitzat, pels efectes de l'art. 3.

Art. 7. - Presentada la demanda, el Secretari de la Comissió Arbitral en lliurarà rebut, fent constar dia i hora de la presentació. Es fixarà en aquest rebut un segell de la Generalitat de 1'50 pts.

Les demandes seran trameses al Registre general del Departament de Justícia i Dret.

Art. 8 - La presentació de demandes de revisió de preu produirà els efectes següents:

a) Les demandes de revisió que es refereixin a la llei de 26 de juny de 1933 donaran dret al conreador a pagar a compte de l'Arrendament el 50 per cent d'aquest.

S'entendran afectats per aquella llei els conreus que s'hagin resolt l'oportuna demanda per la Comissió declarant l'existència del conflicte.

b) Les demandes de revisió que no siguin afectades per dita llei donaran dret al demandant a pagar a compte del preu d'arrendament el 75 per cent del preu contractual.

c) Les demandes de revisió presentades pel conreador i que es refereixin a contractes amb pagaments a parts de fruits, en els que no hi hagi aportacions que arribin al 25 per 100 establert en la llei de 11 d'abril perquè els contractes es considerin d'aparceria, donaran dret al conreador a pagar el 75 per 100 del preu contractual o quota-part establerta.

Els contractes d'aparceria compresos en el capítol VIII de la llei de 11 d'abril i pels quals es formulí demanda de revisió no donaran dret a pagar una part del preu, sinó que s'haurà de pagar la part contractual convinguda.

En les demandes de revisió que es formulin si els pagaments son establerts en part de fruits, els demandants han de consignar si hi ha aportacions del propietari i si aquestes arriben a la quarta part del capital necessari per a l'explotació.

Art. 9 - Els pagaments fets d'acord amb l'anterior article es consideraran provisionals.

Art. 10 - Aquest Decret entra en vigor el dia de la seva publicació en el Butlletí Oficial.

LLUIS COMPANYS

On anirem a parar

En el termini d'un mes han ocorregut dos casos que no se com calificar-los, llastimosos o repugnants. Un al veí poble de Serinyà. Uns joves de la nostra Ciutat que cercant esplai les tardes dels diumenges, hi acudien a ballar-hi, varen trobar-se acorralats per els joves d'aquell poble, de tal manera que es veieren precisats a refugiar-se dins una casa no podent sortir-ne fins que va acudir-hi la Guardia Civil.

Diumenge pasat, un altre cas a la nostra Ciutat. Els joves de Vilavenut i els de Fontcuberta barallant-se; no se perquè. Algú va dir: qüestió de dones! (Les dones sempre ens la hem de carregar).

Companys, seny! D'altra manera hom no veu aont anirem a parar, de succeir aquests espectacles. Heu de pensar que els joves de vint anys cap aci se vos té en un concepte diferent dels d'abans, doncs no hi havia festa ni festeta que no acabés a garrotades. Vosaltres tots heu rebut una cultura d'un grau superior a la que posseïen (dissortadament per ells) els d'aquella època, ara aquests mateixos comenten amb satisfacció fent elogis del vostre seny i cordura, i estàn orgullosos ara que l'experiència els hi ha ensenyat i la pràctica els hi ha demostrat que era un procedir equivoc el seu, de que nosaltres i vosaltres successors seus, ens tractem amb cordialitat els de Ciutat amb els dels pobles veïns, treballadors del camp amb els de la fàbrica.

Cal que reflexioneu sobre lo que repugnan als ulls de tota persona sensata, aquesta mena d'espectacles. Si ho feu us adonareu del trist i llastimós paper que representeu que acabarieu per ésser menyspreats i bandejats per indesitjables, ja que se vos senyalaria amb el dit a tot arreu on freqüentes-siu, comentant la vostra conducta borrascosa.

Per la nostra part, les dones que per alguns tenim la culpa de tot, hem de procurar demostrar el contrari, recomanant als companys que tinguin seny i sentit comú. Tots hi sortirem guanyant, i els que ens han de succeir, lloaràn el nostre comportament i agrairàn el bon exemple que així els hi donarem.

MARIA C

De Casa Ciutat

SESSIO DE 3 DE MAIG. - La celebren de segona convocatòria tots els Consellers menys el Sr. *Taradas*, presidits per l'Aicalde Sr. *Masó* i prenen els següents acords:

Posar una nova secció electoral al districte 2.º per passar, les 3 que hi ha, del nombre legal d'electors.

Aprovar la relació de contribuents i quotes provisionals de les contribucions especials per la construcció de voreres dels caerers de Guimerà, Abeurador, Ameller, Mercadal i Pi i Margall i places de la República i dels Turers, i exposar-los al públic per 15 dies durant els quals i 7 dies després, s'admeteran les reclamacions que es presentin.

Aprovar vàries factures de les comissions de *Governació* i *Foment*; la distribució de cabals del

mes de Maig i els padrons de casinos i còrcols d'esbarjo i d'inquilinat.

A proposta del Sr. *Oliveras* s'acorda que fins passat l'estiu les sessions es celebrin a les 9 del vespre.

En els precís i preguntes el Sr. *Carles* demana que es lliurin gratis als particulars les guies de bestiar i als obrers els certificats de bona conducta.

El Sr. *Masó* contesta que s'enterarà del que hi ha legislat sobre això i procedirà en conseqüència.

El Sr. *Oliva* demana que s'apliqui l'impost de 5 ptes. per setmana als que no han fet les obres previstes en els respectius permisos, dintre el termini concedit.

El Sr. *Masgrau* contesta que a l'última sessió de la Comissió de Foment ja s'acordà aplicar-lo i dintre pocs dies començarà a cobrar-se.

El Sr. *Oliveras* demana que s'aixequi el bordó de la placeta dels Turers i que s'hi posin bancs.

Passa a la Comissió de Foment.

El Sr. *Cufí* es queixa que tan sovint passi aigua per la cuneta del carrer de Girona la qual cosa molesta els veïns de Mata, especialment les dones que renten. Diu que això no succeiria si no fos embossat el sifó de la farinera d'Indústries Coromina i demana que se l'obligui a escurar-lo.

El Sr. *Masó* contesta que allà sols ha de passar-hi aigua els dies de reg i que s'enterarà de qui es que te obligació d'escurar el sifó.

Ajuntament de Banyoles

Edictes

El dia 16 de Maig, a dos quarts de 7 de la tarda, es celebrarà la subhasta de les obres de les voreres dels carrers de Guimerà, Ameller, Abeurador Mercadal i Pi i Margall i de les places de la República i dels Turers, sota el tipus de 12.666'75 ptes.

Les proposicions podran presentar-se a Secretaria fins dues hores abans de la subhasta, acompanyades del resguard de la fiança provissional que es de 633'33 ptes.

El 22 de Maig, a les 7 de la tarda, es celebrarà la subhasta de les obres de l'edifici central de l'escorxador sota el tipus de 66.663'17 ptes.

Les proposicions podran presentar-se a la Secretaria fins dues hores abans de la subhasta, acompanyades del resguard de la fiança provissional que es de 3.333'15 ptes.

Des del dia 15 del mes que som, les hores d'oficina, a la tarda, a Casa Ciutat, seran de 3 a 6.

Als efectes d'exàmen i reclamació restarà de manifest al públic en la Secretaria d'aquest ajuntament, pel termini de 8 dies, el Padró de les persones subjectes al pagament de drets municipals pel servei de clavegueres corresponent a l'any actual. Durant dit termini podran presentar els interessats davant aquest Ajuntament, tots quants retrets estimin a bé formular.

Banyoles, 8 Maig de 1934

Restaran de manifest al públic a la Secretaria de l'Ajuntament pel termini de quinze dies des de l'endemà de l'inserció d'aquest edicte al Butlletí Oficial de la Generalitat, les relacions dels propietaris subjectes al pagament de contribucions especials per la renovació de les voreres dels carrers: Abeurada, Guimerà, Ameller, Pi i Margall i Mercadal i Places de la República i dels Turers i de les quotes provisionals a més dels altres documents a que es refereix l'article 357 de l'Estatut Municipal.

Durant dit termini i els set dies següents podran els interessats formular totes quantes observacions estimin procedents.

Banyoles, 4 Maig de 1934.

L'Alcalde.

JAUME MASO

AGGLANS

A la fàbrica de mitjes de seda del carrer de Girona s'ha pronosticat una propera crisi de treball perquè s'han asindicat ja unes quantes obreres. Si aquestes busquen les pesigolles al propietari perquè diuen que estan tipes d'injustícies per part de l'encarregat que ja fa prou dies ha demostrat que es un panxa content, arreglant primer les màquines que necessiten de la seva intervenció com a mecànic, de les que no són asindicades, que les seves, encar que s'espatllin primer les d'aquestes últimes, i intentant noves articulacions en la maqui-

nària per a que no puguin guanyar tant bona setmanada i perquè saben clarament que guanyan millor sou ell i el seu fill que totes les treballadores. El Sr. Cabutí el cacic més gros de Calella, tancarà la fàbrica i tot això haurà guanyat asindicant-se. Un cop això realitzat, aquest encarregat comprarà unes quantes màquines i treballarà per el seu compte, donant les a les que han sigut tant entenimentades... no associant-se. Ademes a aquestes els hi farà celebrar aquell famós àpat que les hi va prometer un cop inaugurada i en marxa la fàbrica per l'intenció que li varen reservar compromentent-se a treballar en aquesta el dia de la seva obertura.

Nosaltres tota vegada que estem assabentats de la seva actuació d'un temps cap aquesta part, esperem aquesta crisi de treball amb la plena convicció que la sentirà tant ell com les obreres que no siguin asindicades; però abans no arribi que de segur serà tard ens adreçem als nostres companys de consistori per suplicar-los-hi el compliment de les lleis socials respecte a les 8 hores de treball infringida en dita fàbrica i ademes l'indemnització reglamentaria de les hores que ha robat a les treballadores.

La F. A. S. O. està al costat d'aquestes i lluitarà si convé de la manera que calgui per fer-las-hi valdrer els seus drets com a treballadores i com a dones.

TREBALLADORS!

S'estan fent els preparatius per un acte de propaganda sindical-agraria pel proper dia 15 del corrent al Saló Modern. Podem gairebé assegurar que serà a base d'elements de la «Federació Provincial de treballadors de la Terra» de Girona i altres de no menys relleu.